

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní JUDr. Janou Záviskou ve věci

žalobce: P. Č.
zastoupený advokátem Ladislavem Kolačkovským
sídlem Praha 1, Opletalova 1535/4

proti
žalované: Česká správa sociálního zabezpečení
sídlem Křížová 25, 225 08 Praha 5

k žalobě ze dne 10. 8. 2017 proti správnímu rozhodnutí žalované ze dne 9. 6. 2017 ve věci
starobního důchodu

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žádnému z účastníků se **nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobci byla zamítnuta žádost o starobní důchod z důvodu nedostatečné doby zaměstnání v I. pracovní kategorii. Žalobce se včasnou žalobou domáhal zrušení napadeného rozhodnutí z důvodu, že
 - i. celá doba zaměstnání od 1. 2. 1990 až do skončení pracovního poměru ke dni 1. 8. 1990 má být zařazena do kategorie I.AA,
 - ii. je nesprávné zařazení doby studia v r. 1980, jestliže žalovaná vycházela z nesprávných údajů zaměstnavatele a zařadila dobu od 19. 8. 1980 do 31. 8. 1980 do prac. ktg. I.A.

Shodu s prvopisem potvrzuje

Rozhodnutí je v rozporu se zákonem z důvodu, že skutkový stav, který správní orgán vzal za základ svého rozhodnutí je v rozporu se spisem z následujících důvodů:

- dle dokladů, které žalobce doložil, konkrétně dohoda o rozvázání pracovního poměru ze dne 1. 8. 1990, výplatní sáčky a mzdový list z roku 1990, dopisy zaměstnavatele z července 1990 trval jeho pracovní poměr do 1. 8. 1990
- žalovaná ČSSZ není vázána o zařazení zaměstnání do pracovní kategorie údaji uváděnými zaměstnavatelem v ELDP, nýbrž je oprávněná sama provádět jiná dokazování s odkazem na rozhodnutí NSS sp. zn. 4 Ads 8/2013, 4 Ads 123/2006, 6 Ads 33/2012
- dohoda o skončení pracovního poměru ze dne 1.8. 1990 byla nesprávně hodnocena, jestliže žalovaná vzala za prokázané, že pracovní poměr skončil dne 24. 3. 1990 z důvodu přiznání invalidního důchodu. Pracovní poměr totiž nemůže skončit dříve, než byla dohoda vůbec sepsána, viz judikát NS ČR čj. 21 Cdo 2039/2012, neboť je vyloučeno, aby účinky smlouvy nastaly dříve, než byla smlouva, o jejíž účinnost jde, vůbec platně uzavřena.

Dále uvedl, že podal žádost o předčasný starobní důchod s datem přiznání od 5. 1. 2017 s vědomím, že má v kategorii I. A odpracováno více než 14 let, a potřebnou dobu cca 260 dnů (se zákonným odstraněním tvrdosti zákona ve výši 182 dnů pouze cca 79 dnů) nemohl dopracovat kvůli nezákonnému rozhodnutí Úřadu důchodového zabezpečení, který přiznal žalobci, tedy nezákonně, invalidní důchod od 25. 3. 1990. Z tohoto důvodu zároveň se žádostí o přiznání předčasného hornického starobního důchodu od 5.1.2014 požádal o odstranění tvrdosti zákona, když jako důvod uvedl nemožnost dopracovat zbývající dobu v kategorii v důsledku chybného přiznání ID žalovanou. Toto přiznání invalidního důchodu bylo posléze opakovaně definováno jako posudkový omyl, stejně jako předchozí přeražení na jinou práci v dole. Žalovaná dnes tvrdí, že se jí ztratil dokument s podpisem žalobce, ve kterém o invalidní důchod žádal. Žalobce naopak tvrdí, že jednání žalované v roce 1990 bylo účelové, protiprávní, a díky tomu bylo žalobci znemožněno dále pokračovat v zaměstnání u bývalého zaměstnavatele, což nyní vyústilo v situaci, že je žalovanou toto žalobci vytýkáno, a brání žalované v přiznání původně zmiňovaného předčasného hornického důchodu od 5. 1. 2014. To však nemůže bránit žalované přiznat žalobci předčasný hornický důchod od 5. 1. 2017, když žalobce má odpracováno v kategorii I.AA více než 11 let, a s dopočtem (dle Dodatku č. 4 k Příkazu ministra č. 30/2006) do 12 let tedy splňuje podmínky pro přiznání hornického důchodu od 58 let, předčasného od 55 let. Žalobce navrhl zrušit obě rozhodnutí, tedy jak rozhodnutí čj. R-24.4.2017-422/X ze dne 34. 4. 2017 tak i rozhodnutí o námitkách čj. X/315-LO ze dne 9. 6. 2017 a žalované uložit znovu o žádosti rozhodnut a dále žalovanou zavázat povinností zaplatit žalobci náklady řízení do tří dnů od právní moci rozhodnutí.

2. Žalovaná ve svém vyjádření k žalobě ze dne 21. 9. 2017 setrvala na stanovisku zákonného rozhodnutí a navrhla žalobu zamítnout.

Shodu s prvopisem potvrzuje

3. Z hlediska skutkových zjištění vyplývajících z provedeného dokazování ve vztahu k námitkám konkretizovaných v odstavci 1 tohoto rozsudku vzal krajský soud za prokázané, že
- žalobce byl žákem středního odborného učiliště hornického od 1. 9. 1977 do 22. 6. 1980 a jako doba zaměstnání v I.AA prac. ktg je mu vykázána v počtu 661 dnů,
 - od 23. 6. 1980 měl uzavřen pracovní poměr s Dolem Staříč, když od 1. 9. 1980 nastoupil jako student v denním studiu na SPŠH v Ostravě. Zaměstnavatel mu od 23. 6. 1980 do 31. 12. 1980 vykázal 56 dnů v I.AA prac. ktg, 135 dnů v I. A prac. ktg a 1 den ve III. prac. ktg,
 - studium na SPŠH žalobce ukončil již dne 22. 4. 1981, přičemž mu zaměstnavatel v r. 1981 vykázal 262 dnů v I.AA prac. ktg a 103 dnů v I. prac. ktg,
 - dne 1. 2. 1990 byl ze zdravotních důvodů přerazen důl důl a po odpracování 1 směny nastoupil do pracovní neschopnosti. Dne 1. 3. 1990 podal žádost o invalidní důchod, PK ONV na svém jednání dne 11. 4. 1990 jej uznala plně invalidním dle § 29 odst. 2 písm. a) zákona č. 100/1988 Sb. od 9. 3. 1990 a plný invalidní důchod mu byl přiznán od 25. 3. 1990, když v pracovní neschopnosti byl od 15. 2. 1990 do 24. 3. 1990 a pak následně od 9. 4. 1990 do 22. 5. 1990;
 - v době od 25. 3. do 8. 4. 1990 se zúčastnil rekondičního pobytu v SSSR (následně od 9. 4. do 22. 5. 1990 pracovní neschopnost – viz výše) a dne 1. 8. 1990 uzavřel se svým zaměstnavatelem Dolem Staříč dohodu o skončení pracovního poměru ke dni 24. 3. 1990. Plný invalidní důchod byl přiznán rozhodnutím ze dne 15. 5. 1990 od 25. 3. 1990 a tento pobíral do 31. 12. 1992 a dále,
 - žalovaná eviduje u žalobce v období od 1. 9. 1977 do 31. 12. 1992 (zákon č. 235/1992 Sb. zrušil od 1. ledna 1993 rozdělování zaměstnání do pracovních kategorií) celkem 4011 dní v I.AA prac. ktg a 1207 dní v I.A prac. ktg.
4. Krajský soud nejprve posoudil zákonné náležitosti žaloby a konstatoval, že žaloba byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž není žaloba ve smyslu § 68 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) nepřípustná. Poté Krajský soud přezkoumal důvodnost žaloby v souladu s ustanovením § 75 s. ř. s., v mezích žalobních bodů, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného. Neshledal přitom vady, např. podle § 76 odst. 2 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti, pro které by musel rozhodnutí zrušit jako celek.
5. Soud po provedeném dokazování soud dospěl k závěru, že žaloba není důvodná, když nepřisvědčil žádné z žalobních námitek žalobce, která by odůvodňovala zrušení napadeného rozhodnutí jako celku a vyžadoval vrácení věci k dalšímu řízení. K jednotlivým námitkám pak soud uvádí následující:
6. Předně soud zdůrazňuje, že žalobce nikdy vlastním výkonem zaměstnání nezískal alespoň 15 let v preferované pracovní kategorii, a to ani 15 let v I.AA, I.A, či souhrnu těchto

Shodu s prvopisem potvrzuje

kategorií, neboť vůbec po takovou dobu nebyl u důlní organizace zaměstnán, a to ani s přihlédnutím k době studia na středním odborném učilišti, která je mu vykazována jako zaměstnání v I.AA prac. kategorii. Dobu 15 let představuje 5 479 dnů (s připočtením 4 dnů v přestupných letech). Pracovní poměr založený pracovní smlouvou ode dne 23. 6. 1980 do 24. 3. 1990 představuje 3 562 dnů a s připočtením 661 dnů v IAA prac. ktg v době učebního poměru, činí celkem 4 223 dnů, tj. 11 let plus 208 dní. Hypoteticky období od 23. 6. 1980 až do 31. 12. 1992, do skončení vykazování preferovaných pracovních kategorií, činí celkem 4 767 dní a s připočtením 661 dnů v IAA prac. ktg. v době učebního oboru, celkem 5 428 dní, tj. 14 let plus 318 dní.

7. Přes uvedené v odstavci 6 tohoto rozsudku se soud vypořádal s konkrétními námitkami následně:

- k otázce data skončení pracovního poměru. Jak již výše uvedeno, žalobce dne 1. 8. 1990 uzavřel se svým zaměstnavatelem dohodu o skončení pracovního poměru k datu 24. 3. 1990, tedy zpětně. Soud nerozporuje tvrzení žalobce s odkazem na rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 6. 3. 2013 sp. zn. 21 Cdo 2039/2012, že zaměstnavatel a zaměstnanec se nemohou dohodnout, že pracovní poměr skončil dříve, než byla podepsána samotná

dohoda o rozvázání pracovního poměru, neboť je vyloučeno, aby dohodou byl ukončen pracovní poměr s účinností dřívější, než vůbec k uzavření dohody o rozvázání pracovního poměru došlo. Nicméně soud musí odkázat na ust. § 64 zákoníku práce č. 64/1964 Sb. účinného v době uzavření předmětné dohody, dle kterého „[c]hce-li zaměstnanec nebo zaměstnavatel zabránit tomu, aby nastaly právní účinky vyplývající z rozvázání pracovního poměru, musí ve lhůtě dvou měsíců (§ 64 zák. práce) podat u soudu žalobu na určení, že právní úkon o rozvázání pracovního poměru je neplatný; nebyla-li taková žaloba podána, skončil pracovní poměr mezi účastníky podle tohoto právního úkonu, i kdyby šlo o neplatné rozvázání pracovního poměru. Po uplynutí dvouměsíční lhůty se soud již nemůže otázkou platnosti rozvazovacího úkonu zabývat, a to ani jako otázkou předběžnou; to platí i v řízení o žalobě na určení, že pracovní poměr trvá.“ Kontinuita uvedeného názoru je potvrzena například v rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 6. 6. 2013, sp. zn. 21 Cdo 2206/2012, kde se Nejvyšší soud na výše citovaný názor odvolává již v souvislosti s ustanovením § 72 zákoníku práce. Rovněž zákoník práce z roku 2006 tedy vychází z předpokladu, že právní účinky vyplývající z rozvázání pracovního poměru lze zvrátit jen podáním žaloby. Tím totiž dochází k jasnému signálu, že je platnost rozvázání pracovního poměru zpochybněna a není jistota, zda pracovní poměr skutečně skončil. V souzené věci tedy nelze žalobci přisvědčit, že pracovní poměr skončil k 1. 8. 1990 uzavřením dohody, nýbrž je nutno vycházet z data 24. 3. 1990, tedy z data, na kterém se obě strany dohody shodly a kterou žalobce nerozporoval v pracovně právním sporu u okresního soudu;

- dobu studia jako dobu zaměstnání v I. nebo II. pracovní kategorii upravoval § 3 nařízení vlády č. 117/1988 Sb. Dle tohoto ustanovení se započítala v preferované pracovní kategorii pouze doba studia žáka středního odborného učiliště připravovaného pro zaměstnání I. nebo II. pracovní kategorie za podmínek tam stanovených. V preferované pracovní kategorii se nehodnotila v žádném případě

Shodu s prvopisem potvrzuje

doba studia na jiných školách, a to ani tehdy, jde-li o studium na odborných školách takového zaměření, které dává předpoklady budoucího výkonu preferovaného zaměstnání (např. střední odborná průmyslová škola hornická či vysoká škola báňská (srovnej rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 15. 7. 1994 čj 2 Cao 82/94, rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 11. 2012 čj. 6 Ads 33/2012). Žalobce na SPŠH studoval s určitostí od 1. 9. 1980 do 22. 4. 1981 (viz potvrzení Střední průmyslové školy elektrotechniky a informatiky Ostrava ze dne 24. 1. 2018) denní formou vzdělávání. Dle vyjádření žalobce on sám nikdy po dobu tohoto studia nefáral. Žalobci proto v žádném případě nemůže být doba studia na střední průmyslové škole hodnocena v preferované pracovní kategorii. V r. 1980 žalobce byl do dne 22. 6. 1980 žákem středního odborného učiliště a tato doba mu také od 1. 1. 1980 do 22. 6. 1980 byla zhodnocena v I.AA prac. ktg. v rozsahu 173 dnů. Od 1. 9. do 31. 12. 1980 byl studentem střední průmyslové školy hornické a tato doba je po správnosti dobou zaměstnání ve III. prac. ktg., což představuje 122 dnů. Zbývá tak období od 23. 6. 1980, kdy byl založen pracovní poměr, do 31. 8. 1980, což činí 70 kal. dnů. Dle mzdového listu za rok 1980 jsou žalobci vykázány odpracované hodiny v dole v červnu 24 (3 směny) a v červenci 112 (14 směn), celkem 136; žádné další hodiny v dole již vykázány nejsou a dle výplatních sáček v červenci bylo čerpáno 7 směn dovolené, 14 směn odpracováno a v srpnu byla čerpána dovolená v rozsahu 21 směn, 4 dny neplaceného volna. Dle § 5 odst. 1 písm. b) nařízení vlády č. 117/1988 Sb. jako doba zaměstnání I. (II.) pracovní kategorie se započítávají, jestliže jsou obklopeny touto dobou, též doba dovolené na zotavenou, dodatková dovolená, zvláštní dodatková dovolená a další dovolené. Žalobce má zato, že mu byla nesprávně hodnocena doba v srpnu 1980, konkrétně od 19. 8. do 31. 8. 1980. S odvoláním na uvedené ustanovení § 5 odst. 1 nař. vl. č. 117/1988 Sb., jestliže žalobce dne 1. 9. 1980 nastoupil na SPŠH, pak dovolená čerpána v srpnu, není obklopena zaměstnáním v I. AA ani v I. A prac. ktg., protože

studium na střední průmyslové škole nemůže být zařazeno v preferované pracovní kategorii, nemůže mu být dovolená v srpnu 1980 zařazena do preferované pracovní kategorie. Jestliže mu žalovaná na základě dokladů zaměstnavatele hodnotí v r. 1980 v rozsahu 365 dnů v preferované pracovní ktg., konkrétně 230 dnů v I. AA a 135 dnů v I. A, pak je to ve prospěch žalobce;

- hodnocení doby v preferované prac. ktg. po skončení pracovního poměru, tj. po 24. 3. 1990. Soud nezpochybil, že žalobce se zúčastnil regeneračně rekondičního pobytu v SSSR od 25. 3. 1990 do 8. 4. 1990 a také nezpochybil čerpání nemocenského od 9. 4. do 22. 5. 1990. Žalovaná žalobci v preferované pracovní kategorii I. A zhodnotila celou dobu pobírání invalidního důchodu až do 31. 12. 1992, tedy od ukončení pracovního poměru, tj. od 25. 3. 1990. Navíc v tomto období mu započítala dobu pobírání nemocenského od 9. 4. do 22. 5. 1990 v I. AA prac. ktg. Žalobci v I. AA prac. ktg. nelze hodnotit rekondiční pobyt v SSSR od 25. 3. 1990 do 8. 4. 1990, neboť s ohledem na uzavření dohody o skončení pracovního poměru dne 1. 8. 1990 zpětně k 24. 3. 1990, žalobce tento neabsolvoval za doby trvání pracovního poměru a zejména se z tohoto pobytu nevrátil do zaměstnání v I.AA pracovní kategorii. V této souvislosti soud jen uvádí, že námitky žalobce ohledně přiznání invalidního důchodu bez jeho žádosti jsou jednak zcela liché, neboť obsahem posudkového spisu OSSZ ve Frýdku-Místku a tam založené kopie

žádosti ze dne 1. 3. 1990 jednoznačně bylo prokázáno, že žalobce žádost o plný invalidní důchod podepsal, nicméně tato námitka nemá vůbec žádný vliv na souzenou věc. Rozhodující je, že plný invalidní důchod mu byl přiznán a žalovaná celou dobu jeho pobírání do 31. 12. 1992 mu hodnotí v I.A pracovní kategorii.

8. Žalobce, domáhal-li se splnění podmínek pro nárok na starobní důchod dle § 21 odst. 1 písm. b) zákona č. 100/1988 Sb. ve spojení s ust. § 74 zákona č. 155/1995 Sb., neprokázal, že odpracoval 15 let I.A pracovní kategorii. Na základě výše uvedeného krajský soud v souladu s § 78 odst. 7 s.ř.s. žalobu jako nedůvodnou zamítl.
9. Žádnému z účastníků řízení nebylo přiznáno právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce v řízení nebyl procesně úspěšný a žalovaná nemá na jejich náhradu ze zákona nárok (ust. § 60 odst. 2 s.ř.s. a § 118d zákona č. 582/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě do dvou týdnů ode dne doručení tohoto rozhodnutí. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí č. 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ostrava dne 4. dubna 2018

JUDr. Jana Záviská
samosoudkyně